

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра іноземних мов і перекладу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та практика перекладу

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на
засіданні кафедри іноземних
мов і перекладу
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
5. Ресурсне забезпечення

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія та практика перекладу
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова дисципліна
Курс / семестр	4 курс/ 2 семестр
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Основною метою проходження виробничої перекладацької практики є систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, здобутих в процесі вивчення професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.

Основні завдання передбачають:

- практичну реалізацію навичок володіння англійською мовою з метою роботи в мовній парі «англійська-українська» для виконання усних та письмових перекладацьких завдань;
- розвиток навичок читання, аудіювання, мовлення та письма англійською мовою (культурологічно-країнознавча, суспільно-політична, професійно-орієнтована тематики);
- розвиток вміння бачити, аналізувати та підбирати вдалі рішення для перекладознавчих проблем на лексичному, граматичному, стилістичному рівнях, а також в межах фахової та позафахової тематики;
- здатність професійно виконувати письмові та усні (послідовні та синхронні) переклади у межах мовної пари
- удосконалення усних та письмових навичок спілкування іноземною та державною мовою для виконання поставлених завдань із редагування тексту.

У результаті проходження навчальної виробничої перекладацької практики студенти розвивають навички:

- сприймати мовлення на фахову тематику іншої/інших осіб;
- розуміти тексти на суспільно-політичну та професійно-орієнтовану тематику;
- вести діалогічне та монологічне мовлення на професійно-орієнтовану тематику;
- грамотно письмово викладати свої думки;
- анутовати та реферувати іншомовні джерела
- письмово та усно перекладати тексти різного характеру;

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин, а також знання та володіння іноземною мовою на професійному рівні.

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним. ФК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. ФК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень. ФК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем. ФК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами) А також наступні фахові компетентності: - здатність адекватно використовувати досвід у вивченні та використанні рідної мови для фасилітації міжнародного та міжкультурного діалогу як у письмовій, так і в усній формах; - здатність використовувати іноземну мову професійної діяльності під час ведення переговорів чи ділового листування; - здатність на основі знань іноземної мови збирати, аналізувати і систематизувати необхідний для професійної діяльності матеріал; - здатність створювати іноземною мовою усні і письмові тексти різних жанрів та стилів, а також адекватно перекладати їх; - здатність вільно володіти експресивними, логічними засобами мови та спрямовувати їх на досягнення запланованого прагматичного результату.
Програмні результати навчання
ПР4. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень. ПР5. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій. ПР11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали. ПР12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів. ПР13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору ПР14 Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. ПР17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення ресурсів.

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання
1.	Ознайомлення з метою і задачами виробничої практики.	Оформлення документації, отримання перепусток (на базах практики, де це вимагається інструкціями). Вивчення правил внутрішнього розпорядку бази практики. Інструктаж з техніки безпеки і охорони праці Ознайомлення з робочим місцем практиканта Ознайомлення із статутною документацією бази практики.
2.	Ознайомлення із основними напрямками і специфікою діяльності бази практики.	Засвоїти основну термінологію, основні техніки та підходи до роботи з проблемними питаннями на лексичному рівні . Тренувати та практично імплементувати теоретичні знання у роботі з письмовими текстами у мовній парі «англійська-українська» Тренувати та практично імплементувати теоретичні знання в усних перекладах у мовній парі «англійська-українська» Застосовувати та покращувати навички note-taking
3.	Виконання завдань керівника практики від бази практики.	Засвоїти основну термінологію, основні техніки та підходи до роботи з проблемними питаннями на граматичному рівні . Тренувати та практично імплементувати теоретичні знання у роботі з письмовими текстами у мовній парі «англійська-українська» Тренувати та практично імплементувати теоретичні знання в усних перекладах у мовній парі «англійська-українська» Застосовувати та покращувати навички note-taking
4.	Оформлення матеріалів звіту з виробничої практики.	Вміти аналізувати та оцінювати адекватність, точність та якість перекладів, а також його відповідність поставленим завданням

		Завдання для індивідуальної роботи Завдання для самостійної роботи
5.	Захист звіту за результатами проходження виробничої практики.	Після закінчення терміну практики студенти звітують на конференції із короткою доповіддю про виконання програми та індивідуального завдання.

4. Система оцінювання курсу

Після закінчення терміну практики студенти звітують на конференції із короткою доповіддю про виконання програми та індивідуального завдання.

Крім того подається письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, визначеними кафедрою, подається на перевірку керівнику практики.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника з обов'язковим врахуванням Єдиної системи конструкторської документації (ЄСКД).

Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Захист практики відбувається упродовж двох тижнів після закінчення практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та в залікову книжку студента і враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Підсумки виробничої перекладацької практики обговорюються на засіданні кафедри іноземних мов і перекладу.

№ п/п	Вид оцінювання	Бали
1.	Оцінка за виконання конкретних завдань в рамках виробничої практики (керівник від кафедри)	30
2.	Оцінка за виконання конкретних завдань в рамках виробничої практики (керівник від бази практики)	30
3.	Дотримання трудової дисципліни	10
4.	Ведення та оформлення звітної документації	20
5.	Захист виробничої практики	10
	Всього балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та

письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Шкала оцінювання

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших

проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література: Основна 1. Корунець І.В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад): [підручник] / І.В.Корунець. – Вінниця: Нова Книга, 2000. 2. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. – Вінниця: Нова книга, 2003. 3. Коптілов В.В. Теорія та практика перекладу: [підручник] / В.В.Коптілов. – К.: Юніверс, 2003. 4. Калашник Н.Г. Теорія та практика перекладу. Вступ до спеціальності [Текст]: навч. посібник .-Запоріжжя:Мотор-Січ,2004 .-314 с. Додаткова 1. Дахно І. І. Переклад/ Перевод/Translation [Текст]: збірник текстів для перекладу і самоперевірки .-К.:ЦУЛ,2014 .-348 с. 2. Основи перекладознавства [Текст]:навчальний посібник/за ред.А.Є.Нямцу .-Рек. МОН .-Чернівці:Рута,2008 .-312 с. 3. Сидорук Галина Іванівна Основи перекладознавства: Методична розробка (англійською мовою) [Текст].-К.:Кондор,2010 .-284 с. 4. Терехова С.І. Основи перекладознавства [Текст]: навч. посібн. для студентів ВНЗ зі спеціальності "Переклад" .-2-ге вид., випр. і доп.-К.:Вид. центр КНЛУ,2014 .-248 с. 5. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: [навч.посібник] / Л.Г.Верба. – Вінниця: «Нова Книга», 2003. 6. Радчук В.Д. Протей чи Янус? [текст]: про різновиди перекладу / В.Д.Радчук // Всесвіт, 2004. — №7-8. – 168-177с. 7. Чередчинко О.І. Про мову і переклад: [підручник] / О.І.Чередчинко. – К.: Либідь, 2007. 8. Crystal D. Language and the Internet / D. Crystal – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 2001. 9. Сопилук Н.М. Переклад як особливий вид міжмовної та міжкультурної комунікації: [Филологічні трактати] / Н.М.Сопилук. – Том 2, №3. – Чернівці, 2010. 10. Robinson Douglas, Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation, Routledge, 2004 - 320p.	

11. Susan Bassnett, Harish Trivedi, Post-colonial Translation: Theory and Practice, Psychology Press, 1999. - 201p.

Методичне забезпечення

- 1) Кобута С.С. «On Editing: How to Make Translation Better». Навчально-методичний посібник для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Івано-Франківськ, 2021 – 60 с.
- 2) Кобута С.С. «Практикум перекладу» Навчально-методичний посібник для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та «Міжнародні економічні відносини». Івано-Франківськ, 2019. – 50с.
- 3) Кобута С.С. «Практикум перекладу» Навчально-методичний посібник для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та «Міжнародні економічні відносини». Івано-Франківськ, 2019. – 50с.
- 4) Ткачівська М.Р., Ткачівський В.В., Ницполь В.І., Кобута С.С. «Перекладацька практика. Особливості перекладу документів». Навчально-методичний посібник для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Івано-Франківськ, 2021. – 56с.
- 5) Михайлюк О.Ю., Ткачівська М.Р. Теорія і практика перекладу: навч. посібник. – Івано-Франківськ, 2013

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
<https://d-learn.pro>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра іноземних мов і перекладу м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 207. Тел.: +80342 75-20-27 Email: kimip@pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Чорна Яна https://kimip.pnu.edu.ua
Викладач	Битківська Ярина Володимирівна
Контактна інформація викладача	+38 (067) 344 25 14 yaryna.bytkivska@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що
------------	---

добročесність	регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

Викладач

Битківська Я.В.